

Δραστηριότητα 5.4. – Ο ρόλος του νόμου

Εκπαιδευτικοί στόχοι	Οι αρχαίοι φιλόσοφοι βασίστηκαν σε διαφορετικές αξίες για να καθορίσουν τον σκοπό του νόμου. Οι διαφορετικές επιλογές αξιών σχετίζονται με διαφορετικά κοινωνικά και πολιτικά συστήματα. Η θεωρία παρέχει ένα πλαίσιο για τον αναστοχασμό της καθημερινής εμπειρίας, στην οποία οι επιλογές των αξιών καθορίζονται από τα συμφέροντά μας. Οι μαθητές ενθαρρύνονται να κάνουν σκόπιμες επιλογές αξιών μέσα στο πλαίσιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να τις εκθέσουν σε σύγκριση και συζήτηση, και να δεσμευτούν σε αυτές στην καθημερινή τους ζωή.
Υλικά	Διαφορετικές έννοιες σε σχέση με τον ρόλο του νόμου γράφονται σε μεγάλα κομμάτια χαρτί και αναρτώνται στους τοίχους (βλ.Μ1 στην ενότητα των υλικών).

Διαδικασία

1. Οι μαθητές σχηματίζουν ομάδες των τριών ή τεσσάρων, και τους δίνονται φύλλα εργασίας με έναν κατάλογο με κανόνες δεοντολογίας (βλ. Μ2 στην ενότητα των υλικών).
2. Κάθε ομάδα πρέπει να συσχετίσει τους κανόνες δεοντολογίας με την υποκείμενη έννοια του νόμου (10 λεπτά).
3. Οι ομάδες ελέγχουν τα αποτελέσματά τους.
4. Οι μαθητές επιλέγουν την έννοια την οποία επιδοκιμάζουν περισσότερο.
5. Οι μαθητές επιλέγουν την έννοια την οποία επιδοκιμάζουν λιγότερο.

Επέκταση

Αναστοχασμός στην τάξη:

- Οι κανόνες που εφαρμόζετε στη δική σας ζωή ανταποκρίνονται στην επιλογή σας;
- Ξέρετε κανόνες που εμπίπτουν στις επιλογές που απορρίψατε; Εκφράσατε την αντίρρησή σας για αυτούς; Γιατί; Τι κάνατε;

Γραπτός αναστοχασμός:

- Σε ποια έννοια του νόμου έχετε δεσμευτεί περισσότερο, και γιατί;
- Γράψτε πέντε κανόνες που τηρείτε στην καθημερινή σας ζωή.

Υλικά

(βλ. επόμενη σελίδα)

M 1: Βασικές έννοιες του νόμου

1. Σκοπός του νόμου είναι να αποτρέψει τα άτομα από την παραβίαση των δικαιωμάτων των άλλων ανθρώπων (Αριστοτέλης).
2. Σκοπός του νόμου είναι να δίνει στον κάθε άνθρωπο αυτό που του αξίζει (Αριστοτέλης).
3. Σκοπός του νόμου είναι να δημιουργήσει μια ιδανική κοινωνία (Πλάτωνας).
4. Ο νόμος χρησιμεύει για να αποτραπεί η ζημιά που προκλήθηκε σε άτομα από αδικία (Γλαύκων).
5. Ο νόμος θα πρέπει να χρησιμεύει για να διαφυλάττει τα συμφέροντα εκείνων που κυβερνούν (Θρασύμαχος).
6. Ο ρόλος του νόμου είναι να διατηρεί κοινωνική ειρήνη διασφαλίζοντας την ευημερία όλων, και να επιβάλλει την εφαρμογή αυτού που είναι χρήσιμο για την κοινωνία (Πρωταγόρας).
7. Σκοπός του νόμου είναι να προστατεύει τους ασθενέστερους.

M 2: Κανόνες

1. Άνθρωποι που έχουν κακομεταχειριστεί τα παιδιά τους θα φυλακίζονται.
2. Το κράτος θα εγγυάται στους άνεργους ένα εισόδημα που θα τους επιτρέπει να επιβιώνουν.
3. Προτεραιότητα για θέσεις εργασίας θα δίνεται στους μαθητές με τους καλύτερους βαθμούς.
4. Όλοι οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συνεισφέρουν κάτι από τα κέρδη τους για τις ανάγκες των ανέργων.
5. Κάθε ενέργεια ενός ατόμου που προκαλεί βλάβη σε ένα άλλο άτομο θα υποχρεώνει το πρώτο να αντισταθμίζει την ενέργεια αυτή.
6. Οι εκπαιδευτικοί θα φροντίζουν να γνωρίζουν οι μαθητές πως οι νόμοι της κοινωνίας μας, καθότι είναι οι καλύτεροι νόμοι, είναι απαραβίαστοι.
7. Κάθε άτομο που επιδεικνύει την αντίθεσή του στην οργάνωση της κοινωνίας θα στέλνεται σε ένα κέντρο για επανεκπαίδευση.
8. Μόνο δραστηριότητες που επιτρέπονται από το κράτος για την ευημερία όλων είναι εγκεκριμένες.
9. Μόνο οι φορολογούμενοι θα έχουν δικαίωμα ψήφου.
10. Όλοι οι νέοι άνθρωποι θα πρέπει να ανήκουν σε κρατικούς οργανισμούς, έτσι ώστε να μπορούν να συμμετέχουν σε ωφέλιμο έργο.
11. Οι εταιρίες θα πρέπει να εγκαταστήσουν φίλτρα αντιρρύπανσης στις καμινάδες.
12. Κανείς δεν θα επιτρέπεται να διαδίδει ιδέες οι οποίες δεν έχουν αναγνωριστεί ως έγκυρες από την κυβέρνηση.
13. Το κράτος έχει το δικαίωμα να απαλλοτριώσει αν κρίνεται απαραίτητο για το δημόσιο συμφέρον.
14. Οι διευθυντές εταιριών έχουν το δικαίωμα να οργανώσουν ιδιωτικές υπηρεσίες ασφάλειας.
15. Απαγορεύεται να εισέλθει ένα άτομο στο σπίτι άλλου ατόμου χωρίς την άδειά του.